

SÅKEN RUNT

Kartan visar en vandringsled runt sjön Såken, som röjts och markerats av Hillareds Byalag med början 2003. Leden går huvudsakligen i Hillareds församling men passerar också Sexdrega, Ljushult och Toarps församlingar. Leden går på skogsvägar, gamla stigar och på några ställen på nyröjda stigar. Några passager innebär att leden inte lämpar sig för cykel eller barnvagn. Vid val av sträckning har vi försökt att ha så god kontakt med sjön som möjligt men då stränderna på många ställen är mycket svårforcerade har vi valt mer lättvandrade stigar en bit in i skogen. Leden kommer att utvecklas och märkas om allt eftersom vi hittar bättre sträckning. Eftersom vi tycker att det är viktigare att lära sig lite om de platser vi passerar än att komma runt på kortast möjliga tid följer här lite information om platser utmed leden.

Tanken är att man skall kunna gå leden åt vilket håll som helst och börja var som helst men i denna beskrivning har vi valt att gå medsols med början vid "Getabroa", som är ledens sydligaste punkt. Följande information är hämtat från respektive sockenböcker och där kan mera detaljer läsas.

Efter knappt en km når vi det första huset som heter Andersbo. Detta torp byggdes här ursprungligen i början på 1800-talet.

Efter ytterligare en km når vi platsen där torpet Gustavshall låg mellan slutet av 1700-talet och ungefär 1925. Huset revs då och uppfördes på annan plats. Vi lämnar nu bilvägen och går en kort sträcka på sämre väg.

Efter 500 m genom skogen når vi Nyberg, som var ett torp under Kila. Torpet byggdes i början av 1800-talet.

Vi kommer nu in på bilväg igen och är här i Sexdrega församling. Vi viker av åt höger och efter nerförbacken tar vi åt vänster och efter ett kort stycke åter åt höger. Vi har nu Högalid på höger sida. Vi fortsätter ner mot sjön och kommer till några nyare hus. Vi har nu gått tre km och viker av från bilvägen åt vänster in på en stig.

Vi går här nära sjön och strax efter vi passerat in i Ljushults församling når vi Lilla Loftsdal, först några moderna hus och sedan efter ytterligare några hundra meter det gamla torpet. Vi fortsätter på bilvägen 100 m och viker sedan av mot höger in i skogen. Mitt i skogen finner vi stora spår av odlarmöda från början av förra seklet. Vi fortsätter fram till en stig som vi tar till vänster. Vi har snart gått fyra km och når fram till den backe som gett torpet dess smeknamn "Pusta". Åt detta hållet har vi förmånen att gå nerför backen.

Vi rundar Loftsdal på bra väg och går så långt vägen räcker. Vi har nu gått drygt fem km. Vi passerar ett antal sommarstugor och vid vägens slut går vi över en liten bergskulle och kommer ut på en annan väg. Vi undviker första vägen mot sjön och går istället en kort sträcka mot norr, viker åt höger och kommer ner mot sjön lite längre bort. När vägen åter tar slut går vi in i skogen och når via en stig med trappor upp på berget. Efter en kort sträcka når vi en mycket vacker utsiktspunkt och har gått sex km. Vi passerar ett par sommarstugor och stigen övergår i en avverkningsväg. Efter några hundra meter viker leden av vinkelrätt åt höger in på en stig och nerför en backe.

Vi kommer mycket nära vattnet vid Stensvik och här är vi åter inne i Hillared. Vi har nu gått sju km. Vi kommer strax ut på en gammal skogsväg och närmar oss Hagö. Vanligtvis går vi ner till höger, över en liten bäck, uppför en backe och viker av åt vänster, åter nerför en backe och klättrar över staketet på en stätta.

På denna vackra plats låg torpet Hagö från 1720 till mitten av 1900-talet. Området är nu naturskyddsområde. Ett vindskydd finns för den som vill övernatta. Vi går nu mot norr och lämnar Hagöområdet via en spång. Vi har nu gått åtta km. Vi passerar slutet på den bilväg som leder hit via Glafsared.

Vi går utmed Mjölkviken och når platsen för torpet Nyberg, en backstuga under Gälared. Vi har gått nio km och fortsätter på en ganska svår sträckning, som rundar Grönviken. Vi måste här först ner till sjöns nivå och sedan upp på andra sidan. En liten bit genom skogen runt den lilla tjärnen Svartsjö och åter upp på bilvägen. Vi har

nu gått 10 km. En bit åt höger ligger Svenstorp och ännu längre bort Lillstuga men vi väljer att gå åt vänster direkt mot Kroksjöås.

Gården kom till 1770 och dagens boningshus byggdes 1934. Vi är här ganska långt från Såken men ser istället Kroksjön. Vi fortsätter på stora vägen och efter en stund har vi gått 11 km och kommer en kort stund in i Toarps församling.

Vi kommer nu fram till Mossängen, familjen tycker det är lite jobbigt att ha folk gående över gårdsplanen varför de har röjt en stig i skogen runt sin tomt. Vi viker därför av till vänster. Vi är snart åter ute på vägen och följer denna ett kort stycke. Mitt i backen ner mot Mellsjön viker vi av in i skogen till höger. Vi närmar oss Mellsjöns södra strand och följer denna fram till bron över bäcken mellan Mellsjön och Såken. Vi har nu gått 12 km och går över bäcken. På andra sidan ställs vi åter inför en liten strapats. Stigen går brant upp för berget och genom en liten skog fram till en bilväg.

Vi följer bilvägen åt vänster och når efter ett par hundra meter torpet Nycklaberget från början av 1800-talet.

Härifrån och knappt två km framåt kan vi välja två olika sträckningar, dels en sjönära, dels en på bilväg. Den senare rekommenderas vid extremt högt vattenstånd i Såken.

Alternativ 1: Från Nycklaberget går vi ner mot sjön och viker av till vänster nära stranden. Vi har snart gått 13 km. Vi följer sedan stranden fram till Hinnareds badplats där vi kan ta ett dopp eller annan form av paus. Ett kort stycke från Spångaåns mynning går vi över på en nyanlagd bro och fortsätter sedan söder ut nära Säkens strand. Efter cirka 300 m når vi Sandviken och viker av från sjön mot öster och när vi efter ytterligare 300 m kommer ut ur skogen sammanfaller åter sträckningarna mot söder. Vi viker av åt höger.

Alternativ 2: Vi avlägsnar oss nu ett stycke från Såken och följer bilvägen mellan Stora och Lilla Pinksjön, observera den betydande nivåskillnaden. Vi har nu gått 13 km. Strax när vi torpet Hinnaredsslätt, som kom till på 1830-talet. Vi håller oss till bilvägen, kommer efter ett stycke ut på öppen mark och ser Hinnared på avstånd till höger. Gården har anor från tidigt 1600-tal och hörde under lång tid till Torpa. I utkanten av fälten viker vi av till höger över Spångaån. Vägen går ner mot Sandviken men vi svänger vänster omedelbart före skogen börjar.

Vi har nu gått drygt 14 km. Vi håller vänster utmed fältkanten och viker sedan av till höger till nästa fält. Vi följer fältkanten och om fältet inte är skördat är vi extra försiktiga med var vi går. När vi kommer fram till hörnet på fältet finner vi en gammal skogsväg och detta är också den gamla ledningsgatan från Gälareds kraftverk till Dalsjöfors. Vi passerar den nya elledningen och kommer in på en bättre skogsväg. Vi har nu gått 15 km. Vi följer denna väg och når snart fram till bilväg och torpet Björksnäs från senare delen av 1800-talet.

Vi följer bilvägen och ser Olshultaviken till höger. Till vänster passerar vi torpet Vikanäs från senare delen av 1800-talet. Vi har nu gått 16 km.

I sjöändan viker vi av åt höger mot Olshult. Gården var känd redan på 1540-talet och tillhörde tidigt Torpa men övergick sedan till Gälared. Vi passerar en sommarstuga och finner en stig i skogen. Vi har nu gått 17 km. Stigen är nyröjd men vi ser spår efter att den tidigare varit körbar med häst och vagn.

Efter ett stycke kommer vi åter ut på en skogsväg och uppe till vänster låg Olshults torp. Efter ett stycke går vägen mot söder och vi passerar Halludden. Vi fortsätter mot sydväst och har snart gått 18 km. När vägen åter vänder mot söder har vi resterna efter Näset till vänster. Stället var bebott från slutet av 1700-talet till en bit in på 1900-talet.

Vi kommer efter ett litet stycke ut på en annan skogsväg och tar då till höger. Vi har nu gått 19 km.

I backen ner mot Sägaviken går en väg upp till höger, som leder till några jättegrytor från istiden. Efter att eventuellt besökt jättegrytorna fortsätter vi den sista biten ner till Säkensvägen. Åt höger når vi Sägaviken och åt vänster är vi tillbaka där vi startade och vidare till Hillareds samhälle.